

بر نسخہ سی ۱ غرو شدہ در.

بر نسخہ سی ۱ غرو شدہ در.

مجموعہ منتخب

مرکزی ابو السعود جادہ سندہ ۱۸ نومرلو دکاندر.
کوندربلجک اوراق معل نامنہ اورایہ کوندربلجکدر.
پوسنہ اجری ویرلمش مکاتب قبول اوتاز.

استانبول ایچون آتوہ بالماز. بوغاز ایچی داخل اولدی
حالدہ خارج ایچون بر سنہ لک آتوہ بدلی — پوسنہ
اجریبلہ برابر — یاریم عثمانلی لیراسیدر.

فی ۱۰ ربیع الاول سنہ ۱۳۰۶ (معارف نظارتک رخصتیلہ ہفتہ در بردفعہ نشر اولنور) فی ۳ تشرین ثانی سنہ ۱۳۰۴

غونہ انتخاب

— ۳۲ —

عزیمی زادہ مصطفیٰ حاتی

اجلہ صدور دن پیر محمد عزیمی افندیکن [۱] فرزند مکر میدر.
(۹۷۷) دہ در سعادتہ تولد ایتشددر.

شدتلی بر شوق طبعی ایلہ تحصیل معارف ایتدکن صکرہ
مری الفاضلین مشہور خواجہ سعد الدین افندیکن حسن نظر
مخصوصہ تصادفہ ملازم و (حاجہ خاتون) مدرسہ سنہ مدرس
اولمشدر.

ترقی ایدہ ایدہ (۱۰۱۱) دہ قاضی شام اولدی. (۱۳) دہ
مأموریتی قاہرہ بہ تحویل بیورلیدی. اورادہ والی بولنان حاجی
ابراہیم پاشانک وقوع شہادت اوزربنہ مرحومہ قائم مقام ایلدیک
حالدہ حیوق کچمدن تقصیر استاذیلہ عزل اولندی.

(۱۵) دہ بروسہ مولوی بلکہ کوندربلجکدر. اورادہ دخی (قاندنر
اوغلی) بلیمسنہ تصادف ایتدی. اوشق خافانوسوز [۲] شہری
تضیق ایدر طوروردی. حضرت ملا الجای حیتلہ اہالیدن زیادہ
فی حضور اولوردی.

(۲۰) دہ ادرنہ مولوی بلکہ کویا بکام ایدلش ایدی. قضاندن
برنی بحق نغزیر ایتسی اوزربنہ بعض ارباب خلافتک، عاہبندہ
اتفاق مأموریتک شامہ محویاتی انتاج ایتدی. ینہ شامہ کیتدی.

[۱] مشار الیہ استانبوللور. زمانندہ مغیر علما و ادبا ایلدی. (مکارم
الاخلاق) نامندہ برکتناپ تألیف ایتشددر. (خواجہ محمد عصار)ک
(مہر ومشتی) سنی منوی طرزندہ ترجمہ بلشلا یوب بیک بیت قدر
یازمش ایسده اکلانہ موفق اولاممشدر. بوکا اوغلی حاتی مؤخر ادرت
بش یوز بیت علاوہ ایتشددر.

عزیمی، اکری قاضی سلطان محمد خان ثالث شہزادہ ایکن معلکندہ
بولسیدنی حالندہ (۹۹۰) دہ منتقل اولدی. وقانہ عزیمی دار علائہ
عزیم ایتدی «تاریخی سونلشدر. (نظم) لفظی دخی بو تاریخی مشعردر.
مشار الیہ خبلی اشعاری وارددر. غزلیاتی اولدنجہ خوش آیتددر.
شو بیت کندیستکدر:

«اوروی دلبرک ای دل دیندہ صائمہ وارلکنت»

«مرادیمہ دیلی دوتیز دھانی شکدر غایت»

[۲] بروسدنک بر قاج محلہ سی بالغش ایدی.

(۲۳) دہ قاضی دارالخلافہ اولدی. (۲۷) دہ ینہ قاہرہ بہ
مأمور ایلدی. (۳۲) دہ آناتولی صدارتہ اعتلا بخش اولدی.
(۳۷) دہ روم ایللی صدارتی شرفیاب ایلدی.
(۱۰۴۰) شعبانک یکری آلتجی کونی ارتحال ایتشددر.
وفاتنہ سوبلنلن تاریخار دن بری شودر:

(کسی تاریخن دیدی اول فاضل نظم آورک)

(عدنہ قیلدی عزیمی کچدی عزیمی زادہ حاتی)

صوفیای چارسوسی قریندہ سعادتخانہ سی قارشیسندہ تعمیر
ایتددرمش اولدینی مکتبک ساحہ سندہ دفن ایدلش و سنک
مزاریتہ:

(روح پاکینہ دمبدم رحمت)

تاریخی نقش ایتدیرلشددر.

مرحوم بو تاریخی کورسہ بک دہ بکمزدی ظن اولنور.
کندیسی لطیف تاریخار سونلشدر. فہمی چیلنک وفاتندہ:

(بیک سوز و درد ایلہ دیدی تاریخ حاتی)

(کندی عدم دیاربندہ فہمی کبی وجود)

دیشدر.

عبدالوہاب افندی نامندہ بر ذات ایچون دخی:

(دیدی تاریخ فتی احباب)

(قولنہ رحمت یاسون و ہاب)

تاریخی سونلش ایدی.

عزیمی زادہ اک ماهر فاضل مزک، اک فاضل شاعر لر مزک
برنجیسی دکل ایسہ ایکجیسیدر.

دیوانی شو آندہ نظر بیرای افتخارمن اولمقددر. هر وادیدہ
کوزل شعر سونک اقدارینی حائر در. خصوصیلہ قطعہ کواقندہ
یکانہ عد اولتہ بیلیر.

مشار الیہ عثمانی معارفیور لرینک الی الابد مدار مبہاتانی
اولہ حق نوادرنددر.

بر شاعر منسوب اولدینی قومک ایچندہ سکر اون بیت ایلہ
اہای نام ایدر. دائما احترام ایلہ یاد اولنور. عزیمی زادہ بہ اولیہ

صبرری، حتی عصر عاشق رجاله عزمی زاده قدر کتب
تبع اتمش، متاداً ترسید معلوماته جالبشیر، جامع الفنون بر
ذات عالی کورلماشدر.

عصر نده حقیقی ریاست علیه کنیدیسته منحصر قلمشدر.
وفاتنده کنیدی قلیله تنجیح و تحشیه اولغش اوج درت بیسک
کتابی چقمشدر! نزاهت و نظافت کی کسی اولمقنن زیاده
وهی اولان خصائص ایله دخی مقبلی بولندیفندن مرد مکمل
اطلاقه شایان ایدی.

طریقنده بک چوق غوائل و مصائبه تصادف ایتدیکی جهتله
اوضاع روزکاردن دلگیر اولدیفندن صرهمی کلدیکه (ظهیر)ک:

(مرا زدست هنرها ی خویشتن فریاد)

(که هر یکی بد کر کونه دارم ناشاد)

مطالعنی یاد ایدردی. بناءً علیه اشعار ی شکایت آمیز واقع
اولشدر.

بخنخله هر زمان آشوب و غوغا اوزره ز

چرخ نامهوردن هوار شکوا اوزره ز

یا قزلر حالتینک کیمسه قدرین بیلدی کبتدی

جهانه گلامشکن اوله استاد سخن پرور

کی بیتلری چوقدر. کاشکی طالعی مساعد اولیدی! بزدها
چوق آثار بر اقایردی. مع مافیه متندار همت والاسی ز.

مشارالیهک بعض اشعاری:

— مننویاندن —

حمد آکا کیم وجود انسان

شرف نقطه قیلدی ارزانی

کوکدن انزال ادوب زمینه کلام

سخنی ایلدی بلند مقام

ویردی زینت زمینه مردم ایله

تسه کیم آسمانه انجم ایله

نقطه ندهن حاصل ایتدی انسانی [۱]

یازدی آب اوزره صورت جانی

[۱] دهد نطفه را صورتی چون بری

که کردست در آب صورتگیری

(شیخ سعدی)

بیک شاعر معادل طوئیه ماز. کنیدی بی نبویه اشعار کزیده نک
صاحب اولقله برابر بر چوق مؤلفات نافه سیله عامه ی متندار
المنشدر. اصولدن (این ملک ده، ققهدن (درر) ه یازمش اولدینی
حاشیه لریوم مطالعه سیله بهره یاب فیض اولمقده بولسان فضلی
امت طرفندن اعتراف اولنسدینی اوزره غایت محققانه یازمش
آثار جلیله دندر.

بولردن بشقه (معنی الیلب) ه شرحی، (هدایه) و (مصباح)
شروحه تعلیقاتی، دقایق تفسیری به متعلق مقالاتی و اووقتشک
اصولنه کوره ترتیب اولنمش ترکیه منشائی واردر. اشعارندن
یا لکز رباعیاتی بر مجموعه تشکیل ایتکده در. رباعیاتی حقنه
قطعه آتیه ی سولشدر:

(ارباب عشق النده رباعیلم بنم)

(زم صفایه حالتیا چار باردر)

(کیدر آنکه قطعه الماسی بر طوتان)

(نقصانی خود یاننده ایکن آشکاردر)

اک صکره سولدیکی رباعی شو ایش:

(جاق برنخ رشکه صالمدن جانانه)

(آتمه دلی قمر دوزخ هیرانه)

(ایواه که بار شیشه تمکیم)

(اوغراندی دلیل بخت سنکستانه)

غنی زاده اقدی، مشارالیهک دیوانه تقریض اولوق اوزره:

(دیوان حاتی یاراشیر مدح اولنسه کیم)

(مفتاح اولوب آچار بزه باب بلاغتی)

(وصف مقان ایتسه نوله آنلر اقتضا)

(هر صفحه منده وار نیجه مخصوص حاتی)

قطعه سنی سولش ایدی.

تراجم احوال محرر لرینشک متفقاً بیانسه کوره - قتالی
زاده) علی اقدی مرحوم [۱] مستثنی اولوق اوزره - معاد.

[۱] مشارالیه، حضرت فاتح خواجه سی اولدینی حالد مجود باشانک
بر حبله سیله بزم هاپوندن دور اولسی اوزرینه آز وقت ایچنده وفات
ایندن استعمال حنا ایله مشهور اولان مولانا (عبد القادر جیدی) نک
اوغلیدر. (۹۱۶) ده تولد، (۹۷۹) ده وفات ایشدر. علامه عصر
عد اولنوردی. (اخلاق علائی) آتکدر. (تجربید) ایله (موافق) ه
حاشیه لری، السنه نلته ده اشعاری وسائر آثاری واردر. تذکره الشعرا
صاحب مشهور (قتالی زاده) حسن جللی علامه مشارالیهک بخندومیدر.

و بردی برقه سحاب ایچنده قرار
سانکه خاکستر ایچره صافلادی نار

کیسن واصل نعم ایندی
کیسن داخل جمیع ایندی

یا الهی غریق عصیانم
مستحق کال حرمانم

همدم هر سحرده آمدر
سانکه اول ورد صحکامدر

دیده بر آب، دل بر آتشدر
ظاهر و باطن مشوشدر

ای دوی بالای بیاران
دستگیر دل کنه کاران

ای نکهدار آسمان وزمین
نور بخش قلوب اهل یقین

ای قیلان کارگاه دهری بنا
بزی یوقدن وار ایلین مولا

حال دلان خیر اولان سنسین
دوشمنه دستگیر اولان سنسین

باقیه یارب سواد دفترمه
آنی یاق آتیه بنم برمه [۱]

— قطعاتدن —

بارگاه قدیرکه فیلسون فلکدر سرفرو
آستانک خاکه سورسون یوزین دنیاسنک

حق بودر ارکان ایچنده واحد کالالفسین
ایستزکیم بر کونک بیک ایله مولا سنک

ارباب هنر میل ایدر اشعارمه حق
فهم اتمک آنک مرتبه سن خیلی هنردر
هر صاحب خمسه یله نه وار بنجه لشرسم
آنر دخی ای حالی زار بشردر

میر خسرو میر شاهی میر قاسم هر بری
رایت شمعک مقامن برج کیوان ایلدی

ملک نظمه یونلری میر ایتدی سلطان ازل
بن قولن اقلیم فضله میر میران ایلدی

نوک قلعه در همیشه
خاک قدمکده در دما دم

اعجاز کف کلیم عمران
آثار دم مسج مریم

کارک سنک شفاعته قالدیسه حالی
عرض ایله حسب حالی خدایک حینه
کیردکده زیر خاکه ایدر شفقتی ظهور
اهل کرم مروت ایدر یر غریبنه

ایلدی مولی سنی سیف و قلعه سرفراز [۱]
هم خدیو صف شکنسین هم مشیر کارهان
لطف و قهرک و یری حقابزم و رزمک حقی
نام پاکک وار یری هم یوسف اولسه هم ستان

سن ایدک کلبه احزانه قویان یعقوبی
آیروب حضرت یوسف کی کوز نورندن
کنتروپ عشق الهی بی کوکل خانه سنه
قبودن باقدیره یم ای غم دنیاسنی بن

— غزلیاتدن —

گاه زهر قهر هجرک، گاه بار محنتک
درد عشقکه نلر چکدی دل شیدا نلر !

ایرمدی هر کرک الم یارک رخ زیباسنه
دکدک کا زار دهرک برکل رعناسنه

صورسلر نلزلنیر اول شوخ بی روا بی
نیلش اولسون اولدیر آخر بو استغنا بی

[۱] چغاله زاده یوسف ستان پاشاه .

[۱] مجموعه مژک شمعی به قدر اوج دفعه طبع اوتوق شرفله مظهر
اولان (۲) نومرولو نسخه سنده مثال اولهرق ایراد ایدیلن بو بیته (لادری)
اشارتی قولش ایدی . قالی عزمی زاده اولدینغه بو کره مطلع اولدق .

تزیین اللسان

— مابعد —

قاصرات الطَّرف — (قاصرات) حبس معناسنه کان
(قصر) دن مشق اولان (قاصره) نك جمعیدر. (طرف)
(عین) کی کوز دیمکدر.

«طرف الفتی یخبر عن ضمیره.» سوزی «ییکدک کوزی
کوکاندن خبر ویرر.» مآنددر.

«حبس نظر ایدن نسان» دیمک اولان بو ترکیب زوجندن
بشقسته اماله نگاه ایتمن مخدراتک وصفیدر.

نسان جنتک مدحسده وارد اولان «قاصرات الطرف لم
یطمئن انس قبلهم ولا جان.» آیت کریمهسده واقع اولمشدر.
«نساء قصرن اصهارهن علی ازواجهن.» دیه تفسیر اولنور.
مفردنده (قاصرة الطرف) دیلییر. قصر طرف نساواک الک ییوک
فضیلتیدر.

رَبِّ الْمُنُون — (رب) شبهه معناسنه کلدیکی کی حادثه
معناسده کلیر. (منون) دهره، یعنی زمانه اطلاق اولنور. ترکیب
(حادثه الدهر) دیمکدر. «ام یقولون شاعر تقریبس به رب المنون.»
آیت کریمهسده واقع اولمشدر. (حوادث الدهر) ایله تفسیر
اولمشدر.

(منون) (مَنَانَه) کی مالی ایچون تَوج اولندیقندن زوجنه
امتان ایتمکدن خالی قالیان قادینه دخی دیلییر.

قَالِيَةِ الْأَفَاعِي — (قالیه) باش بتهلمك معناسنه کان
(فی) دن اسم فالعذر. (افاعی) آنکرک ییسانی دیمک اولان
(افعی) نك جمعیدر. ترکیب «آنکرک باش بتهلمیجیسی» دیمکدر.

بر نوع الآجِه، بئکی ختفسا وارد که دائماً ییسلانلرله،
عقربلرله موانست ایدر، برلکده بولنور. آکا (قَالِيَةِ الْأَفَاعِي)
دیرلر. بو حیوان هانکی دلیکن چقسه آردی صره یییلان ویا
عقرب ظهور ایدجکی بیلدرمش اولور. بو مناسبتله مقدمات
شر وفتیه (قَالِيَةِ الْأَفَاعِي) تعبیر اولنور.

(مابعدی وار)

معلم ناجی

(۱) ماویان (شرکت مرتبیه مطبعه سی — باب عالی چاده سی نمرو ۵۲

عالمه تقسیم اولنسه بژده کی محنت یتیر
قصه بر حصه من درد اهالته عبرت یتیر

یاری کورنجه قالدی کوکل عرض حالدن
ال دکدی شکایته شکر وصالدن

یئلین دیر روحی یوق بر جسمه میل ایتمک نهدن
جان ویردی صورت شیرینه اما کوهکن

آرزوی دولت و امید رفعت قالدی
قلبه ای حاتی یلتم نه حالندرکان

کورر آینه ساغرده عکس روی تابان
آنکچون شهلوندم ایچمه جاک ایلر کریبان

دفترنده نامز بولدی بو کون جانانهک
اولدن کوردک هله قیدن دل دیوانهک

ورسه دل رخضت عجمی آه آتشیارینه
جوق تحمل ایتدی چرخک وضع نامخواستینه

واردی ناز او یقوسنه حالی عرض یار ایکن
دردم اول شوخ جفا پیشیه افسانه کلیر [۱]

کل ایدیسون کرد راهک چشم خون آلودمز
خاک پابکدن سنک آتجی بودر مقصودمز

عجمی اولسه تأثیری آه وزارمزک
قاراردی قالی دخان ایچمه دن کبارمزک [۲]

[۱] اکرم بلق افندی ایله شیخ وصفی افندیگن بو وادیده برر غزللری
واردر.

[۲] دخان ملکزجه یکی ظهور ایتش اولدیقندن او وقتلر ایچمرا بو
بولده مضونلر صرف ایدرلردی. از جله شیخ الاسلام بیجی افندیگن :

« بن دخان ایچمد دیو بیلمسده لاق اتم هله »

« بیلم اول ذوق کیم فی الحال بورنمدن کله »

بیجی مشهوردر .

(تعیما) دیرکه :

« حل وجرمننده نیجه قیل وقال اولان دخان فرنگستاندن ظهور و بو
سالده (۱۰۱۴) دیار اسلامده اشغال نأثه شور ادیب کتدیگه
شیوع واشتار بولوب باعث ابتلای ظرفای دیار اولدی . »